

Stručni rad

DJELOVANJE PJEVAČKIH ZBOROVA U OSNOVNOJ ŠKOLI U DOBA COVIDA 19

Marjan Kresnik

Osnovna škola Angela Besednjaka

Sažetak

Djelovanje pjevačkih zborova u doba pandemije Covida 19 velik je izazov. Unatoč ograničenjima koja nam nalaže zdravstvena struka, potrebno je zadržati radost i volju za pjevanjem te pronaći način kako motivirati djecu za pjevanje i razvijanje te nadgrađivanje njihova znanja u tom području. Tehnologija nam danas omogućuje da predstavimo postignuća zborova bez kršenja preporuka. U nastavku ću vam pokušati predstaviti i približiti način na koji se to može postići. Kod učenika koji sudjeluju u pjevačkim zborovima u našoj školi novost u vidu snimanja zborova iznimno je dobro prihvaćena. Otvorila im je i predstavila neki novi pristup i način angažmana i rada u pjevačkom zboru.

Ključne riječi: pjevački zborovi, preporuka za djelovanje zborova u doba Covida 19, snimanje, program CUBASE Pro

1.Uvod

Zborska glazba u našem bližem i daljem okruženju ima dugogodišnju tradiciju. I mladi i stariji uključuju se u različite zbarske sastave. Mlađi se uključuju u zborove u osnovnoj školi, kasnije u srednjoj školi te na fakultetu, a stariji se uključuju u različita kulturna društva unutar kojih djeluju i pjevački zborovi. Osim vježbi, jedna su od važnih aktivnosti zborova nastupi na raznim priredbama unutar institucija i izvan njih.

2. Djelovanje zborova u našoj školi

U našoj osnovnoj školi u kojoj i sam poučavam imamo tri pjevačka zbora. Prvi je pjevački zbor Cici koji pohađaju učenici 1. i 2. razreda. Učenici 3. i 4. razreda uključeni su u dječji pjevački zbor, a učenici od 5. do 9. razreda uključeni su u pjevački zbor mladih. [5]

Na priredbama tijekom školske godine zborovi sudjeluju u priredbama kojima se obilježavaju blagdani i dani kulture. Skladbe biram tematski prema događaju. Svake godine od ožujka do svibnja održavaju se i regionalne pjevačke revije na kojima je naša škola redovito sudjelovala. Najviše se ističu i, naravno, najveće su veselje djeci novogodišnja priredba i priredba u povodu završetka školske godine.

3. Djelovanje zborova u doba Covida 19

No sve se to iz korijena promijenilo od početka pandemije bolesti COVID-19. U trenu više nije bilo ni školskih priredbi ni onih izvan škole. Prema uputama Nacionalnog zavoda za javno zdravstvo postalo je obvezno nošenje maski i rad u balončićima, što znači da učenicima različitih razreda nije bilo dopušteno spajanje u skupine.

Djelovanje pjevačkih zborova pod tim je mjerama vrlo otežano, ako ne i nemoguće. Naime, potrošnja zraka kod pjevanja mnogo je veća nego kod govora, što nam nošenje maske izrazito otežava. Ali nošenje maski obvezno je jer se virus prenosi putem aerosola. [1]

Mi kao mentori pjevačkih zborova održavamo vježbe pjevanja na način da je na vježbi samo jedan razred. Moramo osigurati i udaljenost od najmanje 1,5 metra među sudionicima.

3.1 Zborsko pjevanje u zatvorenim prostorima

Ako se zborsko pjevanje izvodi u zatvorenim prostorima, treba se izvoditi:

- u vrlo velikim prostorima koji omogućuju maksimalnu međusobnu udaljenost (veću nego kod pjevanja na otvorenom);
- u manjim skupinama, kao što su npr. sekcijske vježbe ili komorni sastavi;
- uz upotrebu maski za vrijeme pjevanja;
- uz poštovanje i ostalih mjera koje su na snazi za zborsko pjevanje na otvorenom. [3]

Broj osoba	Dodatan prazan prostor između osoba [m ²]	4 m ² /osoba [m ²]	Najmanje ukupnih m ²
<5	10	20	30
<15	20	60	80
<30	30	120	150
31 i više	30	120	

4. Mogućnost predstavljanja rada zborova

Rad i napredak zborova predstavlja se na priredbama. S obzirom na to da trenutačno nema priredbi, razmišljao sam u smjeru kako svejedno predstaviti rad zborova u ovo doba. Odabrao sam način da snimam skladbe zborova. Današnja tehnologija omogućuje nam jednostavne snimke koje snimamo pomoću pametnih telefona, ali na taj način ne možemo osigurati udaljenost od 1,5 metra između pjevača i kvaliteta snimki je lošija jer uključuje i zvukove iz okruženja koje nismo htjeli snimiti.

Da bismo mogli udovoljiti mjerama koje nam nalaže Nacionalni zavod za javno zdravstvo, odabrao sam snimanje pjevačkih zborova na način da snimim svakog člana zbora pojedinačno i tako izbjegnem kontakt između učenika. Tako je udaljenost između snimatelja i onog kojeg se snima veća od tri metra.

Učitelj koji snima treba stacionarno ili prijenosno računalo. Preporučujem upotrebu prijenosnog računala jer je lakše prenositi opremu u drugi prostor u kojem možemo osigurati tišinu koja je potrebna za dobre snimke.

Osim računala trebamo i vanjsku zvučnu karticu, studijski mikrofonski, priključne kabele i stalak za mikrofonski. U današnje vrijeme na tržištu se mogu kupiti kompleti koji su cjenovno povoljni. U nastavku ću vam ih navesti nekoliko. Njihova kvaliteta i funkcije približno su jednake. Komplet obično sadržava i besplatnu osnovnu programsku opremu za snimanje. [6]

5. Strojna oprema, programska oprema za snimanje

Strojna oprema – kompleti:

1. Steinberg UR22 MK2 Recording Pack Elements
2. Focusrite Scarlett 212 Studio 3rd Gen
3. Presonus Audiobox 96 Studio
4. M – Audio AIR 192/4 Vocal Studio PRO

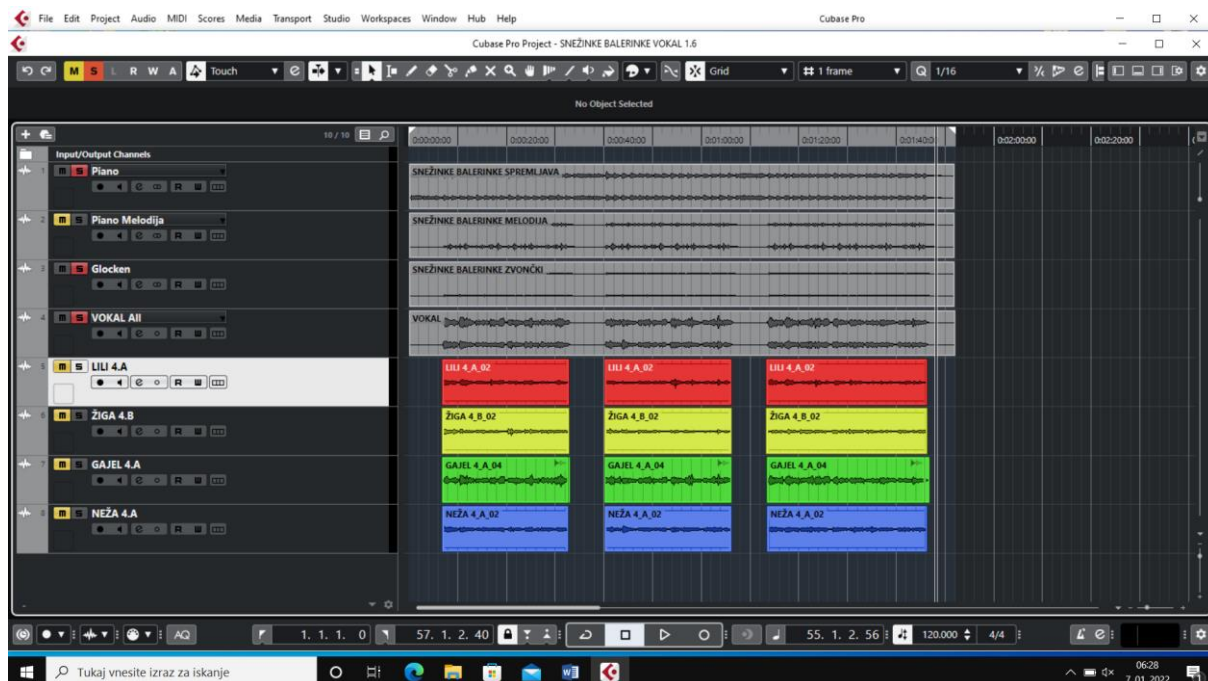
Programska oprema koja je uključena u kompletima:

1. Ableton Live Lite, Pro Tools First, Focusrite Red 2 & Red 3 Plug-in Suite, Softube Time
2. Cubase Elements 11, Cubasis LE, WaveLab LE und Cubase AI [6]

Cijene tih kompletu iznose između 200 i 300 eura, zato kupnja ne predstavlja velik trošak za školu. Kupnja tih pomagala logična je i za kasnije razdoblje jer ćete moći snimiti priredbe koje će vam ostati za arhivu [4].

Strah od svladavanja snimanja i programske opreme za snimanje suvišan je jer se u današnje vrijeme na internetskim stranicama za razmjenu videozapisa mogu pronaći osnovne upute i one zahtjevnije za one koji bi htjeli dodatno nadgraditi znanje u tom području.

U našoj školi često primjenjujemo način snimanja i tako predstavljamo rad naših učenika, što nam pozitivnim reakcijama potvrđuju i roditelji naših učenika.

Slika 1: Prikaz osnovne stranice programa Cubase Pro, (audio track) – vlastita arhiva

Slika 2: - Računalo, zvučna kartica, slušalice, širokokutni mikrofona na stalku – vlastita arhiva

Slika 3: – Prikaz udaljenosti snimatelja od mikrofona – vlastita arhiva

6. Zaključak

Pjevački razvoj djeteta od prve do pete godine prožet je interakcijom, istraživanjem i testiranjem zvučnog svijeta u njemu i oko njega. S godinama se povećava i ekspresivni izražaj pjevanja, odnosno iskazivanje djetetova emocionalnog izraza putem aktivnosti pjevanja. Od četvrte godine nadalje dijete pjevanjem može izraziti radost i tugu [2].

Stoga bismo djelovanje zborova i sudjelovanje u njima u ovom razdoblju trebali posebno poticati i njegovati. Neka vam trenutačna situacija ne predstavlja ograničenje, nego izazov s kojim se vrijedi uhvatiti u koštac.

Nadam se da sam vam svojim stavom i rješenjima barem malo olakšao rad u predstavljanju pjevačkih zborova.

7. Literatura

- [1.] Stadnytskyi et al. 2020. The airborne lifetime of small speech droplets and their potential importance in SARS-CoV-2 transmission. PNAS (Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA), <https://doi.org/10.1073/pnas.2006874117> (13. 5. 2020).
- [2.] Pevski zbor v vsakem vrtcu, <https://www.nasizbori.si/pevski-zbor-v-vsakem-vrtcu> (2. 6. 2016.)
- [3.] Higijenska priporočila za preprečevanje okužb z novim Corona virusom SARS Covid-19
a. https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_kulturne_dejavnosti.pdf (22. 6. 2020).
- [4.] Najboljši programi za ustvarjanje glasbe v računalniku https://sl.hilifehacks.com/9-daw14020_, (2022)
- [5.] Petje in Covid – 19: Raziskave in prakse, <https://www.nasizbori.si/petje-in-covid-19-raziskave-in-prakse/>, (2. 3. 2021).
- [6.] Bontempi P. - Music Production with Cubase 10 and 10.5, (9. 3. 2020).